

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова

Навчально-науковий гуманітарний інститут

(повна назва підрозділу)

Кафедра соціально-гуманітарних дисциплін та філософії

(повна назва кафедри)

О7185

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з науково-педагогічної роботи

Сергій Слободян
Сергій СЛОБОДЯН

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Program of the Discipline

СОЦІОЛОГІЯ

Sociology

рівень вищої освіти перший, бакалаврський
перший (бакалаврський) / другий (магістерський)

тип дисципліни обов'язкова
обов'язкова/вибіркова

мова(и) викладання українська
українська/англійська

Миколаїв – 2025

Робоча програма навчальної дисципліни «Соціологія» є однією із складових комплексної підготовки фахівців галузі знань

G «Інженерія, виробництво та будівництво»
(шифр і назва)

спеціальності G4 «Енерговиробництво»

спеціалізація G4.04 «Холодильні та кліматичні технології»
(шифр і назва)

освітня програма Холодильні машини і установки
(зазначаються повна назва освітньої програми)

«01» Вересень 2025 року. – 14 с.

Розробник: Кравчук Ольга Юріївна, к.п.н., доцент

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Соціологія» узгоджено з гарантом освітньої програми

Гарант освітньої програми «Холодильні машини і установки»

к.т.н., доцент

Олена ЛИТОШ

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Соціологія» розглянуто на засіданні кафедри соціально-гуманітарних дисциплін та філософії

Протокол № 10 від « 19 » травня 2025 р.

Завідувач кафедри

Людмила МАТВИЄНКО

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Соціологія» розглянуто Навчально-методичною комісією Навчально-наукового гуманітарного інституту

Протокол № 11 від « 13 » червня 2025 р.

Голова

Олег БОБІНА

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Соціологія» погоджено з навчальним відділом

Начальник відділу

Андрій ЛАБАРТКАВА

Робоча програма навчальної дисципліни «Соціологія» затверджена Навчально-методичною радою НУК

Протокол № 06 від « 25 » червня 2025 р.

Голова НМР НУК

Сергій СЛОБОДЯН

ЗМІСТ

ВСТУП

4

1. 5

2. 5

3. 5

4. 6

5. 6

6. 9

7. 10

8. 13

9. 13

10.14

ВСТУП

Анотація

Метою вивчення дисципліни «Соціологія» є детальне знайомство студентів з базовими поняттями науки про суспільство, виникнення, розвиток і функціонування соціальних спільнот, соціальних відносин, соціальних процесів, формування на їх основі соціальної культури як важливої складової частини гуманітарної підготовки майбутніх фахівців. Дисципліна «Соціологія» пропонує студентам до вивчення наступні питання: сутність, функції, рівні, основні етапи історії соціології; методологія та методи соціологічного дослідження; суспільство з погляду соціології: сутність, типи, тенденції розвитку; особливість у системі соціальних зв'язків; соціальна структура суспільства; соціальна мобільність та інші. Навчальний курс «Соціологія» збагачує студентів знаннями з соціології; сприяє виробленню у студентів навичок самостійного і неупередженого аналізу різних соціальних процесів і явищ в Україні, дає молоді потрібні соціальні орієнтири, допомагає зрозуміти обставини життя, сприяє пошуку виходу з лабіринту умов соціального буття, служить своєрідним компасом у буремному морі людських відносин.

Ключові слова: суспільство, особистість, соціальна спільнота, соціальні відносини, соціальні інститути, галузева соціологія.

Abstract

The purpose of studying the discipline "Sociology" is a detailed acquaintance of students with the basic concepts of social science, the origin, development and functioning of social communities, social relations, social processes, the formation of social culture as an important part of humanitarian training for future professionals. The discipline "Sociology" offers students the following questions to study: the essence, functions, levels, basic stages of the history of sociology; methodology and methods of sociological research; society from the point of view of sociology: essence, types, tendencies of development; feature in the system of social relations; social structure of society; social mobility and others. The course "Sociology" enriches students with knowledge of sociology; contributes to the development of students' skills of independent and impartial analysis of various social processes and phenomena in Ukraine, gives young people the necessary social guidelines, helps to understand the circumstances of life, helps to find a way out of the maze of social life, serves as a compass in the stormy sea of human relations.

Key words: society, personality, social community, social relations, social institutions, branch sociology.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність (освітня програма), освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: G «Інженерія, виробництво та будівництво»	Обов'язкова	
Модулів – 1		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	2-й
Електронний адрес РПНД на сайті Університету https://nuos.edu.ua/studentu/polozhenny a-nuk/opis-opp/ Загальна кількість годин – 90	Спеціальність: G4 «Енерговиробництво» спеціалізація G4.04 «Холодильні та кліматичні технології» Освітня програма "Холодильні машини і установки"	Семестр	
		4-й	4-й
		Лекцій	
		15 год.	4 год.
		Семінарські	
		15 год.	4 год.
		Самостійна робота	
		60 год.	82 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2; самостійної роботи студента – 4.	Освітній рівень: перший (бакалаврський рівень)	Вид контролю: залік	
		Форма контролю: комбінована	

2. МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «СОЦІОЛОГІЯ» є формування у студентів відповідно до освітньої програми таких загальних компетентностей:

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 11. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 17. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами для вивчення дисципліни є: дисципліни: Історія України та української культури, Філософія.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПРН 15. Розуміння нетехнічних (суспільство, здоров'я і безпека, навколишнє середовище, економіка і промисловість) наслідків інженерної практики.

ПРН 16. Отримувати й інтерпретувати відповідні дані і аналізувати складності у сфері енергетичного машинобудування для донесення суджень, які відображають відповідні соціальні та етичні проблеми.

ПРН 17. Управляти професійною діяльністю у роботі над проектами принаймні в одному з напрямів енергетичного, беручи на себе відповідальність за прийняття рішень.

ПРН 18. Ефективно спілкуватися з питань інформації, ідей, проблем та рішень з інженерним співтовариством і суспільством загалом.

ПРН 20. Розуміння необхідності самостійного навчання протягом життя.

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Місце та роль соціології в суспільстві та системі суспільствознавства

Тема 1. Соціологія як наука про суспільство

1. Сутність соціології як науки.
2. Соціологічні закони і категорії.
3. Структура й функції соціології.
4. Зв'язок соціології з іншими галузями наукового знання.

Література: [1],с.26-31].

Тема 2. Історія розвитку соціології в країнах Західної Європи та США.

1. Розвиток та досягнення соціології в США.
2. Основні школи і концептуальні напрями сучасної західної соціології.

Література: [2],с.75-78]

Тема 3. Методологія та методи соціологічного дослідження.

- 1.Соціологічне дослідження :основні види та етапи.
- 2.Організація і проведення соціологічного дослідження.
- 3.Методи збирання соціологічної інформації.

Література: [2],с.53-100]

Змістовий модуль 2. Спеціальні та галузеві соціологічні теорії

Тема 4. Суспільство як соціальна система, його соціальна структура. Особистість у системі соціальних зв'язків.

1. Поняття суспільства як системи.
2. Суспільство з позиції суспільного детермінізму.
3. Суспільство з позиції функціоналізму.
4. Концепція суспільства в індивідуалізмі.
5. Структура особистості.Нормативні концепції особистості.
6. Етапи соціалізації.Агенти соціалізації.Соціальний контроль.
7. Девіантна поведінка: види,форми,причини девіантної поведінки.

Література: [3],с.22-34]

Тема 5. Основні соціальні інститути: суть, характеристика, тенденції розвитку.

1. Поняття соціального інституту. Класифікація та функції.

2. Поняття, типи і форми.
 3. Функції сім'ї.
- Література: [1],с.202-215]

Тема 6. Особливості соціологічних досліджень.

1. Поняття та види емпіричного соціологічного дослідження.
2. Програма соціологічного дослідження.
3. Методи соціологічного дослідження.

Література: [1],с.46-90]

Тема 7. Соціологія культури.

- 1.Поняття культури та особливості її дослідження в соціології.
- 2.Основні категорії соціології культури.
3. Специфіка соціокультурної ситуації в Україні.

Література: [2],с.54-79]

Тема 8. Соціологія молоді.

1. Соціологія молоді як галузь соціологічного знання.
2. Напрямки соціологічного вивчення молоді.
3. Історія розвитку соціології молоді.
4. Життєвий цикл людини.
5. Юність як соціальна проблема.
6. Соціалізація молоді.

Література: [3],с.304-324]

Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма навчання				заочна форма навчання			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	с	с.р.		л	с	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Змістовий модуль 1. Місце та роль соціології в суспільстві та системі суспільствознавства								
Тема 1. Соціологія як наука про суспільство	10	2	2	6	14	2	2	10
Тема 2. Історія розвитку соціології в країнах Західної Європи та США	10	2	2	6	8		–	8
Тема 3. Методологія та методи соціологічного дослідження	10	2	2	6	8		–	8
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	30	6	6	18	30	2	2	26
Змістовий модуль 2. Спеціальні та галузеві соціологічні теорії								
Тема 4. Суспільство як соціальна система, його соціальна структура. Особистість у системі соціальних зв'язків	12	2	2	8	13		2	11
Тема 5. Основні соціальні інститути: суть, характеристика, тенденції розвитку	12	2	2	10	13	2	–	11

Тема 6. Особливості соціологічних досліджень	12	2	2	8	11		–	11
Тема 7. Соціологія культури	12	2	2	8	11		–	11
Тема 8. Соціологія молоді	12	1	2	8	12		–	12
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	60	9	10	42	60	2	2	56
РАЗОМ ЗА КУРСОМ	90	15	15	60	90	4	4	82

Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Соціологія як наука про суспільство	2	2
2	Історія розвитку соціології в країнах Західної Європи та США	2	–
3	Методологія та методи соціологічного дослідження	2	–
4	Суспільство як соціальна система, його соціальна структура. Особистість у системі соціальних зв'язків	2	2
5	Основні соціальні інститути: суть, характеристика, тенденції розвитку	2	–
6	Особливості соціологічних досліджень	2	–
7	Соціологія культури	2	–
8	Соціологія молоді	1	–
Разом		15	4

Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

- підготовка до лекційних занять – 0,5 год/1 год. занять (1 година на 1 лекцію);
- підготовка до практичних занять – 1-2 год/1 заняття;
- підготовка до семінарських занять – 2-4 год/1 заняття;
- підготовка до лабораторних робіт – 2-3 год/1 робота;
- написання рефератів, есе, виконання розрахункових, розрахунково-графічних або графічних робіт, домашньої контрольної роботи, перекладу, аналітичний огляд, аналіз практичних, проблемних ситуацій (обсяг однієї роботи 10-20 аркушів А4) – мінімум 15 годин на 1 роботу;
- підготовка до контрольних заходів – (15-30) год. на 1 захід.

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Підготовка до лекцій	2	–
2.	Підготовка до семінарів	10	16
3.	Написання есе	10	–
4.	Наукова стаття	15	10
5.	Підготовка до заліку	10	26
6.	Підготовка до МКР	13	–

7.	Написання домашньої контрольної роботи	–	30
	<i>Разом</i>	60	82

6. МЕТОДИ НАВЧАННЯ ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ТА МЕТОДИ ЇХ ДЕМОНСТРУВАННЯ

Для всіх видів занять:

Робота з літературою - опрацювання різних видів джерел, спрямоване на формування нових знань, їх закріплення, вироблення вмінь і навичок та реалізацію контрольної-корекційної функції в умовах формальної, неформальної та інформальної освіти;

Пояснення - словесне розкриття причинно-наслідкових зв'язків і закономірностей у розвитку природи, людського суспільства і людського мислення;

Дискусія - обмін поглядами щодо конкретної проблеми з метою набуття нових знань, зміцнення власної думки, формування вміння її обстоювати;

Диспут - цілеспрямоване зіставлення різних поглядів на наукову чи суспільну проблематику з метою формування у здобувачів оцінних суджень, зміцнення світоглядних позицій.

Для лекційних занять:

- лекція - усний виклад навчального матеріалу, який характеризується великим обсягом, складністю логічних побудов, сконцентрованістю розумових образів, доведень і узагальнень;

- бесіда - питально-відповідний метод, завдання якого - спонукати здобувачів до актуалізації

відомих і засвоєння нових знань шляхом самостійних роздумів, висновків і узагальнень; різновиди бесіди : репродуктивні (спрямовані на відтворення раніше засвоєного матеріалу),

катехізичні (передбачають точне відтворення формулювань, запам'ятовування відповідей), евристичні (підводять здобувачів до самостійних висновків).

Для практичних, лабораторних та семінарських занять:

- вправа - планомірне, організоване, повторне виконання дій із метою оволодіння ними або підвищення їх якості;

- практична робота - метод поглиблення і закріплення теоретичних знань та перевірки наукових висновків.

Методи контролю і самоконтролю:

- фронтальне опитування;
- контрольні роботи, тестові завдання.

Класифікація методів навчання:

- пояснювально-ілюстративний метод - повідомлення готової інформації різними засобами (словесними, наочними, практичними) та усвідомлення і запам'ятовування цієї інформації здобувачами;

- проблемного викладу — постановка викладачем перед здобувачами проблеми і визначення шляхів її розв'язання з приховуванням можливих пізнавальних суперечностей.

7. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Досягнення студента оцінюються за 100-бальною системою Університету.

Підсумкова оцінка навчального курсу включає в себе оцінки з поточного контролю і оцінки заліку. У кожного компонента своя частка в загальній системі оцінок. У проміжних оцінках студент може набрати до 60 балів. Під компонентом проміжних оцінок розуміються поточні оцінки протягом семестру (активність, участь в дискусіях; виконання завдань та інше).

Питома вага заключного заліку в загальній системі оцінок – 40 балів. Право здавати заключний залік дається студенту, якій з урахуванням максимальних балів проміжних оцінок і заключного іспиту набирає не менше 60 балів. Підсумкова оцінка навчального курсу є сумою проміжних оцінок і оцінки заліку (за його наявності).

Поточний контроль проводиться на кожному семінарському занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на семінарських заняттях.

Зарахування кредитів навчального курсу можливо тільки після досягнення результатів, запланованих РПНД, що виражається в одній з позитивних оцінок, передбачених чинним законодавством.

Форми контролю результатів навчальної діяльності студентів та їх оцінювання

Відповіді на семінарах (денне відділення)	Критерії оцінювання
5	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, використані міжпредметні зв'язки, містить аргументовані висновки.
4-3	Відповідь в цілому правильна, достатньо повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу
2	Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована.
1	Відповідь містить значну кількість суттєвих помилок, аргументи не сформульовані, використовуються невірна термінологія.
0	Студент не дає відповіді.

Поточний модульний контроль у формі написання МКР

Написання МКР (денне відділення)	Критерії оцінювання
10-8	Робота виконана у встановлений термін. Виконана самостійно. Відповідь на питання правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, використані міжпредметні зв'язки, містить аргументовані висновки.
7-5	Робота виконана у встановлений термін. Відповідь в цілому правильна, достатньо повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу та формулюванні висновку.
4-3	Робота виконана з порушенням встановлених термінів. Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована, не містить

	висновків.
2-1	Робота виконана з порушенням встановлених термінів. Відповідь має суттєві помилки, аргументи несформульовані, використовуються невірна термінологія та хронологія. Висновки відсутні.
0	Робота не виконана

Наукова стаття	Критерії оцінювання
20-18	Робота виконана у встановлений термін. Мета статті сформульована вірно. Виклад основного матеріалу аргументований, логічний, містить правильну термінологію. Висновок повний, логічний, містить аналіз.
17-15	Робота виконана у встановлений термін. Відповідь в цілому правильна, достатньо повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу, висновок містить деякі неточності
14-11	Робота виконана з порушенням встановлених термінів. Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована, висновок не відповідає поставленій меті статті
10-6	Робота виконана з порушенням встановлених термінів. Відповідь має суттєві помилки, аргументи несформульовані, використовуються невірна термінологія, висновок відсутній
5-1	Робота виконана з порушенням встановлених термінів. Відповідь містить значну кількість суттєвих помилок, не обґрунтована.

Есе (денне відділення)	Критерії оцінювання
10-8	Робота виконана у встановлений термін. Актуальність есе сформульована вірно. Виклад основного матеріалу аргументований, логічний, містить правильну термінологію. Висновок повний, логічний, містить аналіз.
7-6	Робота виконана у встановлений термін. Відповідь в цілому правильна, достатньо повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу, висновок неаргументований.
5-4	Робота виконана з порушенням встановлених термінів. Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована, не містить висновку.
3-2	Робота виконана з порушенням встановлених термінів. Відповідь має суттєві помилки, аргументи не сформульовані, використовуються невірна термінологія.
1	Робота виконана з порушенням встановлених термінів. Відповідь містить значну кількість суттєвих помилок, не обґрунтована, висновок відсутній.

Контрольна робота (заочне відділення)	Критерії оцінювання
30-25	Робота виконана у встановлений термін. Виконана самостійно. Відповідь на питання правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, використані міжпредметні зв'язки, містить аргументовані висновки, повний список літератури.
24-18	Робота виконана у встановлений термін. Відповідь в цілому правильна, достатньо повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу та формулюванні висновку.

17-10	Робота виконана з порушенням встановлених термінів. Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована, не містить висновків.
9-1	Робота виконана з порушенням встановлених термінів. Відповідь має суттєві помилки, аргументи несформульовані, використовуються невірна термінологія та хронологія. Висновки відсутні.
0	Робота не виконана.

Залік (денна форма навчання)	Критерії оцінювання
10-8	Студент вільно володіє навчальним матеріалом, категоріальним апаратом та хронологією. Дає чіткі та правильні відповіді на поставлені питання викладача. МКР виконані у встановлений термін.
7-4	Відповідь студента частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована, існує плутанина у категоріальному апараті та хронології. МКР , виконані з порушенням встановлених термінів.
3-1	Відповідь студента має суттєві помилки, аргументи несформульовані, використовуються невірна термінологія та хронологія. Висновки відсутні. МКР виконані з порушенням встановлених термінів
0	Студент немає відповіді на поставлені питання викладача. МКР не виконані.

Залік (заочне відділення)	Критерії оцінювання
30-25	Студент вільно володіє навчальним матеріалом, категоріальним апаратом та хронологією. Дає чіткі та правильні відповіді на поставлені питання викладача. Контрольна робота виконана у встановлений термін.
24-14	Відповідь студента частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована, існує плутанина у категоріальному апараті та хронології. Контрольна робота виконана з порушенням встановлених термінів.
13-1	Відповідь студента має суттєві помилки, аргументи несформульовані, використовуються невірна термінологія та хронологія. Висновки відсутні. Контрольна робота виконана з порушенням встановлених термінів
0	Студент немає відповіді на поставлені питання викладача. Контрольна робота не виконана.

Відповіді на семінарах (заочне відділення)	Критерії оцінювання
10-8	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, використані міжпредметні зв'язки, містить аргументовані висновки.
7-6	Відповідь в цілому правильна, достатньо повна, логічна; допущені

	несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу
5-4	Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована.
3-1	Відповідь містить значну кількість суттєвих помилок, аргументи не сформульовані, використовуються невірна термінологія.
0	Студент не дає відповіді.

Форма контролю	Максимальна кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Участь у семінарських заняттях	8 x 5 балів = 40 балів	2 x 10 балів = 20 балів
Поточний модульний контроль	2 x 10 балів = 20 балів	–
Наукова стаття	20 балів	20 балів
Написання есе	10 балів	–
Контрольна робота	–	30 балів
Залік	10 балів	30 балів
Всього	100	100

8. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

		Денне відділення		Заочне відділення	
		Вид роботи	Кількість балів	Вид роботи	Кількість балів
ЗМ 1	T1	Участь у практичних заняттях	5	Участь у практичних заняттях	10
	T2	Участь у практичних заняттях	5		–
	T3	Участь у практичних заняттях	5		–
ПМК		Модульна контрольна робота	10	–	–
ЗМ 2	T4	Участь у практичних заняттях	5	Участь у практичних заняттях	10
	T5	Участь у практичних заняттях	5		–
	T6	Участь у практичних заняттях	5		–
	T7	Участь у практичних заняттях	5		–
	T8	Участь у практичних заняттях	5		–
ПМК		Модульна контрольна робота	10		–
Наукова стаття			20	–	20
Написання есе			10		–
Контрольна робота			–		30
Підсумковий контроль			10		30
Сума			100		100

9. ЗАСОБИ НАВЧАННЯ

У ролі спеціальних засобів навчання використовуються мультимедійна техніка (проектори, екрани, ноутбук), графічні засоби.

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Соціологія: терміни, поняття, персоналії: Навч. словник / За заг.ред. В. М. Пічі. Київ, 2012.
2. Соціологія: підручник для студентів вузів / за ред. В. Г. Городяненка. Київ: Академія, 2008. 542 с.
3. Соціологія : навчальний посібник / О. В. Бобіна та ін.; за ред. І. В. Шаповалової. Миколаїв: НУК, 2020. 284 с.
4. Кухтіна М. В. Особливості формування ціннісних орієнтацій особистості у трансформаційному суспільстві. *Соціальні технології*. 2012. № 45. С. 170–174.
5. Лабінська Г. М., Прокопюк О. М. Українська трудова міграція в контексті міжнародної міграції робочої сили. *Економічний простір*. 2012. № 34. С. 66–81.
6. Максименко А. О. Споживча поведінка: концептуалізація поняття та чинники, що її детермінують. *Соціальні технології*. 2014. № 44. С. 140–145.
7. Соціологія: навчальний посібник / Є. В. Перегуда та ін. Київ: КНУБА, 2012. 140 с.
8. Позняк О. В. Проблеми формування міграційної політики України в сучасних умовах. *Демографія та соціальна економіка*. 2014. № 3. С. 20–29.
9. Танчер В., Кучеренко О. Ідеї елітизму в контексті демократичної трансформації суспільства // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. № 3 Київ. 2018.
10. Соціологія: навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів. 2-ге вид., доопр., доп / за заг. ред. В. І. Докаша. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2012. 448 с.

Допоміжна література

1. Лукашевич М. П., Туленков М. В. Спеціальні та галузеві соціологічні теорії: Навч. посіб. Київ: МАУП, 2019.
2. Нормативно-правова база діяльності громадських молодіжних організацій. Київ: Четверта хвиля, 2011.

Інформаційні ресурси в інтернет

1. Центр Разумкова – <http://www.razumkov.org.ua/ukr/index.php>
2. Соціологічна асоціація України – <http://www.sau.kiev.ua/literature.html>
3. Періодичні видання: «Віче», «Сучасність», «Людина і політика», «Харківські соціологічні читання», «Соціальна психологія», «Проблеми розвитку соціологічної теорії», «Соціологія: теорія, методи, маркетинг», «Социс».
4. Інститут соціології НАН України – <http://i-soc.kiev.ua>
5. Київський міжнародний інститут соціології – <http://www.kiis.com.ua>
6. Інститут стратегічних досліджень – <http://www.niss.gov.ua>
7. Український інститут соціальних досліджень – <http://www.uisr.org.ua>
8. Центр соціологічних і політичних досліджень та технологій «Соціополіс» (Дніпро) – <http://www.spr.org.ua>
9. Журнал «Sociumas» – <http://www.sociumas.lt>